

ІНФЛЯЦІЯ В УКРАЇНІ: ПРИЧИНИ ТА НАСЛІДКИ

Анастасія   Анатоліївна   Загреба
Університет економіки та права "КРОК"
здобувачка IV курсу, гр. ФІН-20,

Ольга   Григорівна   Чумаченко
<https://orcid.org/0000-0003-3404-3976>
Університет економіки та права "КРОК"
к.е.н, доцент, доцент кафедри національної
економіки та фінансів

На сьогоднішній день інфляція – це процес знецінення грошей та загальне підвищення цін на товари та послуги в наслідок надмірної емісії та переповнення каналів обігу грошовою масою, яка виявляється небезпечною економічними благами.

Економічною теорією доведено, що основними причинами інфляції є перевищення товарного попиту над пропозицією – «інфляція попиту» та зростання грошових витрат виробництва – «інфляція витрат».

Інфляція в Україні викликана багатьма причинами:

- Україна в спадщину від СРСР одержала дуже деформовану економіку, в якій величезна роль належала військово-промислому комплексу.
- Уряд виділяв величезні кошти на підтримку не ефективно працюючих підприємств.
- Загальний стан економіки у поєднанні зі складнощами перехідного до ринку періоду призвів до значного скорочення обсягів як промислового, так і сільськогосподарського виробництва.
- Розвитку інфляційних процесів сприяла й сформована за роки радянської влади в населення стійка психологія споживання.
- Дефіцит державного бюджету, покриття якого значною мірою здійснювалось за рахунок емісії грошей.[1]

Повномасштабна війна, також посприяла інфляції. Мінекономіки вважають, що українська економіка успішно адаптувалась до функціонування в умовах війни. Інфляцію формують два основні чинники: обсяги руйнування інфраструктури та логістики, а також рівень та швидкість міграції (фактор попиту та забезпечення виробництва трудовими ресурсами).

У вересні 2023 року споживча інфляція в річному вимірі (р/р) надалі сповільнювалася – до 7,1% з 8,6% у серпні. У місячному вимірі ціни зросли на 0,5%. Про це свідчать дані, опубліковані Державною службою статистики України.

Фактичні темпи зростання цін були суттєво нижчими за прогноз Національного банку, опублікований в Інфляційному звіті за липень 2023 року. Швидше сповільнення інфляції зумовлювалося насамперед більшою пропозицією продуктів харчування, зокрема овочів та фруктів нового врожаю, а також кращими врожайми зернових та олійних, у тому числі на тлі швидшого їх збирання. Ці чинники в умовах обмежених експортних можливостей впливали на вартість як сирих, так і оброблених продуктів харчування. [2]

Соціально-економічні наслідки інфляції :

- перерозподіл національного доходу і багатства між різними групами суспільства, економічними і соціальними інститутами довільним та тим, що не піддаються прогнозуванню;

- ускладняється планування (особливо довгострокове) фірм і домогосподарств;

- зменшується політична стабільність суспільства, зростає соціальна напруженість;

- відносно більш високі темпи росту цін у «відкритому» секторі економіки приводять до зниження конкурентоздатності національних товарів;

- зростає попит на більш стабільну іноземну валюту;

- знижується реальна вартість заощаджень, накопичених у грошовій формі, підвищується попит на реальні активи;

- змінюється структура, і зменшуються реальні доходи державного бюджету;

- в економіці, що функціонує в умовах неповної зайнятості, помірної інфляція, незначно скорочуючи реальні доходи населення, змушує його більше і краще працювати;

- в умовах стагфляції високий рівень інфляції сполучається з великим безробіттям;

- відбувається різноспрямований рух відносних цін і обсягів виробництва різних товарів. [1]

Ключові слова

інфляція; темпи зростання цін; соціально-економічні наслідки інфляції

Цитування

1. Національний юридичний університет імені Ярослава Мудрого. Презентація на тему «Інфляційний механізм». URL: <http://ftplec.nlu.edu.ua/%D0%9D%D0%B0%D0%B2%D1%87%D0%B0%D0%BB%D1%8C%D0%BD%D0%BE-> (дата звернення 09.11.2023)
2. НБУ. Інфляція 2023. URL: <https://bank.gov.ua/ua/news/all/komentar-natsionalnogo-banku-schodo-rivnya-inflyatsiyi-u-veresni-2023-roku> (дата звернення 09.11.2023)
3. Олексенко Р.І. Причини та наслідки інфляційних процесів в Україні. *Ефективна економіка* №3. 2009. URL: <http://www.economy.nayka.com.ua/?op=1&z=44> (дата звернення 09.11.2023)
4. Мінфін. Індекс інфляції в Україні 2023. URL: <https://index.minfin.com.ua/ua/economy/index/inflation/>